

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרֻשֵׁת וַיְגִשׁ ח' טַבַּת, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֵן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חַמֶּשׁ / רַבִּיעִי

הַיּוֹם בְּחַמֶּשׁ לּוֹמְדִים עַל תַּחֲלַת מַסְעוֹ שֶׁל יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם.

יַעֲקֹב אָמַר: "אֲנִי כָּל כֶּף שֶׁמַּח! יוֹסֵף בְּחַיִּים! הַלּוֹאֵי שְׂאֵזְכָּה לְרֵאוֹתוֹ לִפְנֵי שְׂאֶסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם!".
יַעֲקֹב חָשַׁשׁ שֶׁהוּא יָמוּת בְּמִצְרַיִם, לְכֵן הוּא הִכִּין לְעֲצָמוֹ מְקוֹם קְבוּרָה בְּמַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה עוֹד לִפְנֵי שְׂיָרֵד לְמִצְרַיִם.

יַעֲקֹב אָרַז אֶת כָּל חֻפְצָיו וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הֵם יָצְאוּ מִחֻבְרוֹן, עָצְרוּ בְּבֵּאֵר שֶׁבַע, וַיַּעֲקֹב הִקְרִיב שָׁם קָרְבָּן.

עַכְשָׁיו, שֶׁהָיוּ כִּמְעַט 70 נֶפֶשׁ בְּמִשְׁפַּחָה שְׁלוֹ, יַעֲקֹב הִרְגִישׁ שֶׁהוּא יָכוֹל כְּבֹר לִהְיוֹת לְעַם גְּדוֹל! יַעֲקֹב זָכַר אֶת הַבְּטַחַת ה' לְאַבְרָהָם שֶׁהוּא יִהְיֶה לְעַם גְּדוֹל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִרְגִישׁ רַע עַל זֶה שֶׁהוּא עוֹזֵב אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

ה' בָּא אֵלָיו בְּחִלּוֹם וְקָרָא לוֹ בְּאֵהְבָה: יַעֲקֹב! יַעֲקֹב! יַעֲקֹב עֲנֵה "הַנְּנִי".

ה' אָמַר: "אֵל תִּפְחַד לְרֹדֵת לְמִצְרַיִם, בְּגִלְל שְׂזָה הַמְּקוֹם שֶׁבּוֹ אֵתָּה בְּאֵמַת תִּגְדֹּל לְעַם גְּדוֹל. אֲמַרְתִּי לְאַבְרָהָם שִׁיְהִי לוֹ יְלָדִים רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אֵתָּה תִּגְדֹּל בְּמְקוֹם אַחֵר. אֲנִי אֵרַד אֵתָּךְ לְמִצְרַיִם וְגַם אֲדַאֵג לְכֶךָ שְׂאֵתָּה תִּקְבְּרָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל".

יַעֲקֹב וּמִשְׁפַּחְתּוֹ יָרְדוּ לְמִצְרַיִם. יַעֲקֹב, הַנְּשִׂים וְהַיְלָדִים הִלְכוּ בְּעַגְלוֹת. הֵם הִבִּיאוּ אֵתָּם אֶת הַבְּהֵמוֹת מִכְּנָעַן, וַיַּעֲקֹב גַּם לָקַח אֶתָּם עֲצֵי שִׁיטִּים לְנִטְעַ בְּמִצְרַיִם, כְּדִי שִׁיְהִיו מוֹכְנִים לְמִשְׁכָּן כְּשֶׁהִיְהוּדִים יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם. כָּל הַיְלָדִים שֶׁל יַעֲקֹב וְהַנְּכַדִּים שְׁלוֹ בָּאוּ יַחַד אִתּוֹ.

תַּהֲלִים / יוֹם ח' לַחֲדָשׁ פְּרָקִים מ"ד – מ"ח

אֶחָד מֵהַפְּסוּקִים בְּתַהֲלִים שֶׁל הַיּוֹם: "עוֹרָה, לְמָה תִּישָׁן ה'?" - אֶחָד מֵהַמְּפָרָשִׁים עַל הַתַּהֲלִים מְסַבֵּיר שֶׁהַיּוֹם שֶׁה' עָדִין לֹא הוֹצִיא אוֹתָנוּ מֵהַגְּלוּת, הָרִי זֶה כְּאֵלוֹ הוּא עָדִין יִשְׂרָאֵל. אֲנִי יוֹדְעִים שֶׁהַגְּלוּת מְשׁוּלָּה לְחִלּוֹם, דְּבָרִים מְאֹד מְשֻׁנִּים יְכוּלִים לְקֹרוֹת בְּחִלּוֹמוֹת, אֲפִלּוֹ דְּבָרִים לֹא הִגְיוֹנִיִּים אוֹ בְּלִתֵּי אֶפְשָׁרִיִּים.

בגלות אנו יכולים לעשות שני דברים מנגדים כמו להתפלל ולחשב על הארוחה שנאכל אחרי התפלה- אלו הם הפכים.

לכן אנו מבקשים מה' להתעורר ולהוציא אותנו כבר מהגלות.

תניא / פרק ז' (ח' טבת שנה מעוברת)

בקצרה: ישנו סוג נוסף של קלפה המכונה קלפת נגה. שאם משתמשים בה לשם שמים יכולה להיות קדושה, אבל אם לא, היא הופכת להיות חלק משלוש קלפות הטמאות.

בסוף הפרק הקודם, אמרנו שכל דבר שאיננו קדשה מכנה קלפה. אבל ישנם שני סוגים של קלפות. בפעם הקודמת דברנו על שלוש קלפות הטמאות, שהם דברים לא בשרים ועברות. היום אנחנו לומדים על סוג אחר של קלפה, קלפת נגה. סוג הקלפה הזה כולל בתוכו כל דבר שהוא כשר או מתה, ולא כלולות בו עברות.

קלפת נגה נמצאת בין הקדשה לבין שלוש קלפות הטמאות אודותיהם למדנו אתמול. בגלל שלפעמים היא יכולה להפך להיות קלפה אמיתית, אבל לפעמים אפשר להפך אותה לקדשה!

הנה דגמה לשתי האפשרויות: לא כתוב בשום מקום בתורה שאסור לאכל גלידה. אם כן, זה חייב להיות מקלפת נגה.

אם אדם רוצה לאכל גלידה, אבל לא במיוחד כדי לעזר לו בעבודת ה', אפלו אם אותו אדם צריך את הגלידה, הגלידה יורדת לשלשת הקלפות הטמאות. היא לא יכולה לעלות לקדשה מבואן שקדשה זה משהו שנעשה רק עבור ה'.

אבל בוא נאמר, שאנחנו מקבלים גלידה לכבוד ה' טבת, ונהנים ממנה בהתועדות (פארבריינגערן), והילד שאוכל מקבל ממנה הרבה חיות, והחיות מהגלידה עוזרת לו להחליט החלטות טובות, הגלידה הזאת נהיית קדושה.

דגמה נוספת:

לומר דברים טפשיים ולספר בדיחות, זו אינה עברה. אם כן, זה חייב להיות מקלפת נגה.

אם אתם אומרים דברים טפשיים כי אתם משעממים, זה לא יכול להיות מהקדשה, בגלל שלא עושים את זה בשביל ה'.

אבל אם אתם רואים שחבר/ה עצוב/ה, ואתם מספרים לו כמה בדיחות, כדי שיצחק- זה הופך לקדשה, בגלל שאתם מספרים את הבדיחות האלה לשם מצוות אהבת ישראל.

(האם ידוע לכם שהגמרא מדברת על שני בדחנים שנהגו לשמח אנשים? התורה אומרת שיש להם מקום מיחד בעולם הבא.

חסיד מפרסם שהיה משתמש בבדיחות שלו לקדשה, היה ר' שמואל מונקעס. פעם חסידים ראו אותו לפני בית הרבי, תלוי כשראשו למטה ורגליו למעלה, על גפי עץ. הם שאלו אותו: "מה אתה עושה?" ר' שמואל מונקעס ענה: "בפתח ביתו של הסנדלר, תלויה נעל, כדי שאנשים ידעו שהוא מיצר נעלים. בפתח חנות הדגים, תראו דג תלוי, כדי שאנשים ידעו מה הוא מוכר. בחזית ביתו של האופה תמצאו לחם, כדי שכלם ידעו ממה פרנסתו. אז החלטתי לתלות חסיד לפני ביתו של הרבי, כדי שכלם ידעו שהרבי עושה חסידים!

הוא כמובן התבדח בין שהוא ידע שזו הייתה הדרך הטובה ביותר ללמד את החסידים משהו בדרך שהם תמיד יזכרו).

האם אתם יודעים מה אתם אומרים כשא אתם מתפללים?
הצמח צדק דאג שכל המלמדים שלמדו את הנכדים שלו גם ילמדו אותם את פרוש מלות התפלה.
מידי חדש, הילדים היו נכנסים אל הסבא שלהם כדי שיבחן אותם על פרוש התפלות.
לאחרונה יצאו לאור סדורים ובהם הסברים המתאימים לילדים ומסבירים את משמעות התפלה.
הדבר מקל עלינו לקיים את ההוראה ב"היום יום" להבין את המשמעות של מלות התפלה

ספר המצוות / מצות עשה ק"ו, רל"ז

היום לומדים את המצוה של המקוה בפעם האחרונה, **מצוה עשה ק"ט**, טבילה במקוה יש לה פח לגרם לדבר שהיה טמא להטהר.
לומדים גם מצוה נוספת מספר חדש ברמב"ם. המצוה הזו, **מצוה עשה רל"ז**, היא שאם בעל חיים ששייך לאדם, שבר או הרס משהו, עליו לשלם על מה שנהרס/ נשבר. ששת הפרקים הראשונים של מסכת בבא קמא מסבירים את ההלכות של המצוה הזו.

רמב"ם / הלכות מקואות פרק י"א - הלכות נזקי ממון פרקים א', ב'

ברמב"ם היום מסיימים ללמד את הספר העשירי מספרי הרמב"ם העוסק בטהרה, ומתחילים ללמד ספר חדש - נזיקין.

פרק י"א - הלכות על טהרת הידים על ידי שטובלים אותם במקוה או נוטלים אותם - זוהי מצוה נטילת ידים. הרמב"ם מסיים את ספרו בלקח בעבודת ה': הוא מזכיר לנו שאדם יכול לטהר את הנשמה שלו על ידי שנכנס "למקוה" עבור הנשמה.

מהו מקוה של הנשמה? למוד תורה והחלטה לעשות תשובה.

פרק א' - לומדים כללים מה קורה כאשר בעל חיים שובר משהו. הסכום שהבעלים צריכים לשלם תלוי האם הוא ידע שהבהמה שלו יכולה לעשות דבר מעין כך (מועד) או שזה היה דבר שהבהמה לא עשתה מעולם (תם). הדבר תלוי גם ביצד הבהמה הרסה את הדבר, האם באמצעות לחימה, אכילה או הליכה, והיכן קרה הדבר (ברשות הרבים או בשטח פרטי של אדם).

פרק ב' - מסביר עוד על ההלכה שדברים שנשברו כאשר הבהמה הלכה

ברשות הרבים, הם לא באחריות הבעלים, והוא לא צריך לשלם על הנזק. לומדים גם על זמנים שזו אחריות חלקית של הבעלים ועליו לשלם מחצית הנזק

זרכי החסידות / ה' י"ב טבת

בדיוק כמו בחגים בלוח השנה היהודי שבהם יש לנשים היהודיות תפקיד נכבד כמו למשל בספור של חנכה. גם בחג ה' טבת לאשה - הרבנית חיה מושקא יש חלק נכבד בכך שהחלטה תהיה שהספרים שייכים לחסידים

מה שאמרה מאוד הרשים את השופט סמפוטון וגרם לו להחליט שהצד של הרבי ינצח
זוהי מה שהרבנית חיה מושקא אמרה

"גם אבא (הרבי הרי"צ) וגם הספרים שיכים לחסידים".

היום הינו גם יום השנה (יארצייט) של הרבנית חיה מושקא אשת הרבי "הצמח צדק" שהרבנית קרויה על שמה.

למען האמת, הרבי אמר, שזה אינו חדוש. האדמו"ר הזקן כבר אמר כפי ששמע מהמגיד בשם הבעל שם טוב שחסידות תצליח בכל הדורות עד ביאת משיח. אולם כאן היה דבר חדש ומיוחד: זה לא היה רק דבר שהחסידים הבינו, אלא הענין הובן אפילו אצל הגוים! ומילותיה של הרבנית היו אלו שגורמו להם להכריע שהספרים ישארו במקומם, כפי שהיו עד כה.

תפלה / למוד פרוש המלות

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה עליו השלום גודמן

קראנו את הספור הזה כבר בחדש חשוון, אולם היות והוא קשור למה שלומדים ב"היום יום", נקרא אותו שוב:

ר' שמואל בער בוריסוב היה חסיד של הצמח צדק, ואחר כך של הרבי המהר"ש. פעם, בסיום שיחה ארוכה עם הרבי המהר"ש, ר' שמואל בער שאל "מהו בעצם חסיד?". הרבי המהר"ש ענה: "לך לבני". ר' שמואל בער היה מבלבל. הוא היה כבר אחד מזקני החסידים, והרבי המהר"ש שלח אותו לבנו (הרבי הרש"ב) שהיה מאד צעיר באותו זמן.

הרבי מהר"ש הסביר לו למה התפון ואמר: "אני מתעורר מאד מקדם בבקר (בין שלוש לארבע בבקר). פעם, התעוררתי מקדם, ושלחתי את המשרת ללכת לבן שלי ולראות מה הוא עושה. המשרת אמר שראה את בני יושב לפני הסדור אבל הוא לא היה בטוח מה הוא עשה אז. שלחתי שליח נוסף לראות מה הוא עושה. השליח חזר ואמר שבני יושב לפני סדור פתוח ולידו ספר "אבודרהם" (ספר המסביר את מבנה התפלה) ונ"ך עם מפרשים (המפרשים בין היתר גם פסוקים הנאמרים בחלק מהתפלה). הוא ישב ולמד את הפרוש הפשוט של התפלה. הרבי המהר"ש אמר לר' שמואל בער, "זהו חסיד". אפילו שיש הרבה ענינים ונושאים רוחניים ללמד ולדבר עליהם, חסיד לא שוכח עד כמה חשוב להבין את המשמעות הפשוטה של התפלה.

(ראה ספר השיחות לרבי הרי"צ תר"צ עמוד 305)

גאולה ומשיח / הצפייה למשיח

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

החיד"א מביא שנאמר במדרש ילקוט שמעוני על הצפייה למשיח: בזכות הצפייה, מגיע לנו שמשיח יגיע.

כך אפשר להבין את ברפת "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" הנאמרת בתפלת שמונה עשרה: מבקשים מה' להביא את משיח "כי לישועתך קוינו כל היום" – כי צפינו למשיח כל הזמן. לא רק אומרים לה' שרוצים מאד את משיח, אלא שאפילו אם לא מגיע לנו משיח מאיזושהי סבה, מגיע לנו שיגיע כי אנו מקווים ומצפים כל הזמן שיגיע!

(ראה התוועדויות ה'תשמ"ו, חלק א' עמוד 256)